

VITAANYAG

AZ OPSZ STRATÉGIAI CÉLKITÚZÉSEI

című programhoz

Az elmúlt közel 30 év céltudatos, jól szervezett és hatékony munkája révén a Polgárőrség beágyazódott a társadalom szövetébe, a bűnmegelőzés és rendvédelem terén megkerülhetetlenné vált, a rendőrség első számú stratégiai partnereként egyértelműen elismert és elfogadott civil szereplője a hazai közrend és közbiztonság folyamatos javulásának. Joggal értékelhető a jelenlegi időszak a POLGÁRŐRSÉG FÉNYKORÁNAK.

I. Globális áttekintésben e sikernek 4 fő tényezőjét lehet kiemelni.

1. **A Polgárőrséget TÉNYLEGES, VALÓS társadalmi igény hívta életre és történetének közel 30 éve alatt a változó igényekhez folyamatosan alkalmazkodott.** A rendszerváltás időszakában a közrend, a közbiztonság drámai szintre süllyedt, a lakosság védtelenné vált, az állampolgárok elemi igényként fogalmazták meg a biztonság megteremtésének szükségességét. Önvédelmi, baráti csoportok alakultak a lakosság védelmére melyek 1991. április 24-én országos szövetségre léptek (Önvédelmi Szervezetek Országos Szövetsége) majd néhány hónappal később, november 30-án, az ÖSZOSZ I. Közgyűlésén a szervezet nevét Országos Polgárőr Szövetségre módosították. A lakosság és a hivatalos rendvédelmi szervezetek együttes, közös támogatásával indult a civil bűnmegelőzési és rendvédelmi polgárőri munka, a kezdeti néhány ezer fős szervezet mára közel 60 ezer fős országos szervezetté növekedett. A lakosság bizalma és támogatása az elmúlt 30 év alatt folyamatosan növekedett (a lakossági bizalmi indexe 80-85 %-os) az önkormányzatokkal való együttműködés erősödött s ezzel együtt a rendőrségi és állami elismertség évről évre nőtt. (E folyamat fontos állomása a 2006.évi LII. törvény majd a 2011.évi CLXV. törvény elfogadása, parlamenti és állami vezetői elismerések.)

KORMÁNYZATI ÉRTÉKELÉS, HOGY A POLGÁRŐRSÉG NÉLKÜL A RENDŐRSÉG NEM TUDNÁ BIZTOSÍTANI A JELENLEGI RENDET ÉS BIZTONSÁGOT, A POLGÁRŐRSÉG A RENDŐRSÉG ELSŐ SZÁMÚ STRATÉGIAI PARTNERE.

2. SZUBJEKTÍV, VEZETŐI ERÉNYEK

Közismert, mikro-és makro szinten egyaránt érvényes tény, hogy egy szervezet fejlődését nagyban befolyásolja az első számú vezető személyisége, habitusa, innovatív képessége, szakmai és emberi tekintélye, elismertsége.

A Polgárőrség 1991-es megalakulásakor, az átalakulás viharos időszakában nem volt könnyű helyzetben a szárnyait akkor bontogató polgárőr mozgalom, különböző – sokszor politikai indíttatású – csoportok tartottak igényt a „rendcsinálásra”. A kibontakozó polgárőr mozgalom számára egy védő burkot jelentett KOPÁCSI SÁNDOR elnöki pozíciója. Az 56-os forradalom hőse, Budapest volt rendőr főkapitánya, megkérdőjelezhetetlen személyiség volt, az általa képviselt ügyet – jelen esetben a polgárőr mozgalom ügyét – senki meg nem támadhatta, annak tisztességét senki kétségbe nem vonhatta. Az 1997. júniusában tartott tisztújító

Közgyűlésen leköszönt elnöki tisztségéről és egy jól szervezett, jó szellemiségű civil bűnmegelőzési szervezetet adott át. Érdemei elvülhetetlenek a polgárőr mozgalom fennmaradásában és megerősödésében.

Kopácsi Sándort TÚRÓS ANDRÁS rendőrtábornok, volt belügyminiszter helyettes, országos rendőrfőkapitány követte, akinek elvülhetetlen érdeme a közrendet biztosító rendőrség átmentése a egypártrendszerből az új demokratikus rendszerbe. Szakmai tekintélye, elismertsége, emberi tisztessége és széleskörű kapcsolatrendszere megteremtette a polgárőr mozgalom tovább fejlődésének feltételeit, ami közvetlenül a mai aranykornak nevezett időszakhoz vezetett.

3. POLITIKA SEMLEGESSÉG.

A Polgárőrség megalakulásának legelső időszakában megfogalmazódott az a követelmény, hogy **a polgárőr mozgalom az ÖNKÉNTESSÉG ÉS A POLITIKAI SEMLEGESSÉG talajára épül.** A közrend, a közbiztonság, az állampolgárok nyugodt életfeltételeinek megteremtése minden kormányának alapvető célkitűzése és feladata, a polgárőröknek ezen alapelvnek megfelelően kell élni és dolgozni. Az elmúlt 3 évtizedben ez maradéktalanul megvalósult s ez a további sikerek alapkérdése a jövőben is.

4. A POLGÁRŐR VEZETŐK ÉS POLGÁRŐRÖK ÁLDOZATOS KÖZÖSSÉGI MUNKÁJA.

Jelenleg 60-62 ezer polgárőr tevékenykedik a több mint 2000 egyesületben. Polgárőreinkkel szemben igen magasak az elvárások, éves szinten több millió órát töltenek szolgálatban, alapvetően rendőrökkel, civil önkéntes jellegükkel ellentétben professzionista intézkedéseket várnak el tőlük. Az egyesületi és megyei vezetőknek kell biztosítani e munka feltételeit, szervezni, irányítani, kapcsolatot tartani.

II. JELENLEGI HELYZET: ERŐSSÉGEINK

1. **A Polgárőrség az ország egészét átfogó, a közrend és közbiztonság megteremtésének meghatározó civil tényezője, a rendőrség első számú stratégiai partnere.** Elismertsége úgy lakossági, mint rendvédelmi és kormányzati oldalról egyértelmű és töretlen, hivatalosan deklarált álláspontok szerint a javuló közrend és biztonság meghatározó tényezője. Óriási utat tett meg a 30 évvel ezelőtti spontán, önvédelmi csoportok néhány száz vagy ezres létszámától a mai 60 ezres, szervezett, az egész országot átfogó civil bűnmegelőzési és rendfenntartó szervezetéig. **Ez az eredmény nemzetközi mércével mérve is páratlan, joggal tekinthetjük speciális hungarikumnak, a kialakult jelenlegi időszakot a polgárőr mozgalom aranykorának, olyan szintnek, melyről továbblépni igen körültekintő módon és nagy munka árán lehetséges.** Az elért eredmények óriási felelősséget rónak a jövőt alakító vezetőkre.

2. A civil jellegből és önkéntességéből következően a polgárőrök részesei az állampolgárok mindennapi életének, közvetlenül észlelik az emberek nyugalma veszélyeztető problémákat, jelenségeket, jelen vannak a kis településeken, tanyákon. Jelenlétükkel és tevékenységükkel sokat tesznek a jelenlegi gyorsan változó világ, a szétesett kis közösségek miatt kialakult kedvezőtlen helyzet javítására. **A polgárőrök nap mint nap láthatóak, elérhetőek az emberek számára, ez olyan érték, amely a polgárőr mozgalom kizárólagos sajátja s amelyet a jövőben is meg kell őrizni.**
3. **Az egész országot átfogó, 60 ezer fős szervezet irányítása rendkívül komoly feladat egyesületi, megyei és országos szinten egyaránt.** A kialakult gyakorlat sikeres, mindenképpen az elért eredmények közé sorolandó, a polgárőr mozgalom erősségét jelenti. Az első számú vezető szerepe egy civil szervezetben meghatározó jelentőségű. Kopácsi Sándor a megalakulás, a kezdeti növekedés, míg Túrós András a megerősödés és minőségi ugrás folyamatának volt meghatározó személyisége. Az elért vezetői sikerek kulcsa a szakmai felkészültség, elismertség, tekintély, emberi tisztesség, széleskörű kapcsolatrendszer.
A megyei elnökök a tényleges operatív munka irányítói, felelősségük nagy. Az elmúlt 30 év eredményeiben tevékenységük meghatározó jelentőségű, joggal sorolható az erősségek közé.
4. **A Polgárőrség megalakulásakor egyértelműen kimondott és elfogadott alapelv volt a semlegesség, a politizálástól mentes irányítás és tevékenység.** A közrend, a közbiztonság megteremtése nem politikai kategória, érdeke minden pártnak és kormánynak. A Polgárőrség értékei és erősségei között kiemelten kell megemlíteni ezen követelmény maradéktalan megvalósulását. Az első számú vezető feladata a mindenkori kormánnyal kialakítandó jó személyes kapcsolat, együttműködés, kölcsönös támogatás.
5. **A sikeres polgárőri tevékenység alapkövetelménye, hogy tényleges, valós igényekre épüljön, valós állampolgári és kormányzati igényeket elégítsen ki.** A közbiztonság, az élet és vagyonbiztonság, az emberek biztonságos életkörülményei minden korban állandó követelmények, a konkrét formák és problémák változnak csupán. A megalakulás időszakában az emberek fizikai létét veszélyeztető bűnözés ellen kellett fellépni, később előtérbe kerültek speciális feladatok (mint pl. a külterületi bűnözés, az elmaradt kis települések, az idős emberek védelme) napjainkban pedig a társadalom tényéből fakadó sajátos kérdésekkel kell foglalkozni. **A Polgárőrség erősségei közé sorolandó a fentiek alapján a változó igényekhez való rugalmas alkalmazkodás.**

III. GYENGESÉGEK, PROBLÉMÁK

1. **A tagságra és vezetőkre egyaránt érvényes az életkor folyamatos növekedése, félő, hogy egy ponton túl generációs problémákhoz vezet.** Ezen kedvezőtlen jelenségnek több objektív oka van.
2. **A társadalmi értékválságból következően a társadalom javára végzett önzetlen segítség, másokkal való törődés háttérbe szorult.**
3. **A fiatalok részéről nincs érdeklődés a polgárőri önkéntes munka iránt,** még az ifjú polgárőrökből sem sikerül megfelelő utánpótlást biztosítani. megjegyzendő, hogy a mai globális világban a fiatalok nem kis része külföldön keresi boldogulását – csökken tehát a tartósan itthon maradó, számunkra utánpótlást jelentő fiatalok száma.
4. **A munkahelyi követelmények – különösen a nagyszámú multi cég esetében – gátolják a polgárőri tevékenységet vállalók számának növekedését, a munkahelyről való távolmaradást általában nem támogatják.**

A fentiek alapján **reálisan számolni lehet a taglétszám csökkenésével.**

5. **A polgárőrség egészét átfogó informatikai hálózat hiánya olyan probléma, amely rövid távon is lehetetlenné teszi a Szövetség irányítását, a számviteli és gazdálkodási követelmények kielégítését, a napra kész tájékoztatás megvalósítását.** Ez a követelmény különösen nagy gond egy civil szervezetnél, ahol a több mint 2000 egyesületnél, megyei szervezeteknél nem hozható létre professzionális gazdálkodási és igazgatási apparátus, nem várható el folyamatos kommunikáció.
6. Gyengeségeink közé sorolható az utóbbi években tapasztalt kedvezőtlen jelenség, amely bizonyos **belső ellentétekben, ellentmondásokban, feszültségekben jelenik meg.** Ide sorolhatók a szerencsére egyedi jelenségnek tekinthető pénzügyi problémák is. Ezeket tisztázni kell, mert egyébként rontják a vezetés tekintélyét, hatékonyságát és színvonalát.
7. **Az oktatás és képzés területén elért eredmények ellenére ez a terület nem sorolható erősségeink közé.** A korszerű információs technikák felhasználása és alkalmazása terén semmi nem történt, nincsenek meg sem a tárgyi sem a szellemi feltételek.